

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Poniedziałek, dnia 30 marca 1914 r.

Redakcja i administracja „**Now. Kurjera Łódzkiego**“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 87.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „**Łódź Kurjer**“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja **wypłacać nie będzie.**

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 1 b 6, półrocznie rb 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop. **Telefon № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. ze wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1 1/2 kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „**Promień**“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest **Domowi Handl. L. i E. Metzl i S-ka**

Teatr Polski
Cegielniana 63
(DRAMAT I KOMEDJA).

Jutro
wiecz.

Gęsi i Gąski

Teatr Popularny
Konstantynowska 16.

Jutro
wiecz.

NAUCZYCIELKA

W środę
po poł.

Hiszpańska Mucha

**przedstawienie dla
prenum. „Now. Kur-
Łódzkiego“.**

Czas odnowić prenumeratę.

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

Poniedziałek, 30 marca 1914 r.

Dziś: Anieli Wd.

Jutro: Balbiny P.

Rozbiór Austrii.

W prasie rosyjskiej obiegają pogłoski o istniejącym rzekomo wśród dyplomacji rosyjskiej, niemieckiej i francuskiej planie rozbioru Austrii. Na gruzach Austrii powstałby nowy sojusz rosyjsko-niemiecko-francuski, co byłoby najlepszą gwarancją pokoju europejskiego. Ewentualnego zaś zrealizowania planu rozbiorowego

możnaby dokonać oczywiście dopiero po śmierci sędziwego Franciszka Józefa. Francja odzyskałaby z rąk Niemiec Alzację i Lotaryngię, Niemcy wzięłyby Śląsk, Czechy i prowincje zachodnie, Rosja — Galicję i Bukowinę, Rumunja — Siedmiogród, Węgry stałyby się państwem niezależnym.

Pogłoski te o rychło nastąpić mającym fias Austriae są przysłowiem targowaniem się o skórę niedźwiedzia, podczas gdy niedźwiedź jeszcze żyje i bynajmniej nie miewa się tak źle, jakby wrogowie jego pragnęli.

Możliwość rozbioru monarchji naddunajskich opierają dyplomaci na rzekomej słabości wewnętrznej Austrii, na niezdolności jej do dalszego życia i rozwoju. Faktem jest, że istnieją wśród poszczególnych narodowości, w skład państwa austriackiego wchodzących, silne tarcia i antagonizmy, na tle sprzecznych dążeń ekonomicznych, narodowych i wyznaniowych powstałe. Faktem jest również, że pogotowie wojenne Austrii, trwające już od lat kilku, obciąża ludność nadmiernymi podatkami, wywołując zupełnie uzasadnione niezadowolone. Że jednak w chwilach politycznie donioslejszych obywatele umieją złożyć ofiarę ze swoich egoizmów narodowych na korzyść powagi i siły zewnętrznej państwa, o tem przekonanie mogą dokonać niedawno ugody: polsko-rusińska i węgiersko-chorwacka.

Kraje, które w razie rozbioru weszłyby w skład państw ościennych, bynajmniej sobie tej ewentualności nie życzą i opierałyby się jej wszelkimi siłami. Bo cóż za korzyści czerpać może Galicja i Bukowina z przejścia pod berło rosyjskie lub Czechy z wcielenia ich do zniemawionego państwa niemieckiego. Po-

laacy, Rusini, Czesi są, prócz Niemców, najważniejszym czynnikiem austriackiej polityki wewnętrznej, a w pewnej mierze i zewnętrznej. W granicach Austrii mają one przecież absolutną możność swobodnego wszechstronnego rozwoju. A oprócz swobód politycznych i obywatelskich mogą mieć i mają niepełną nadzieję, że prędzej czy później ster polityki austriackiej przejdzie z rąk garści biurokratów madjarsko-niemieckich, w takt muzyki berlińskiej tańczących, — w ręce słowiańskie. Monarchja habsburska, posiadająca znaczną większość ludności słowiańskiej, na tej większości oprzeć się musi, chcąc salwować swoje stanowisko wśród mocarstw europejskich. Mnieć wolno, że ostateczne uświadomienie sobie tej okoliczności przez najwyższe austriackie sfery kierownicze nie będzie dziełem zbyt odległej przyszłości.

Kwestja rozbioru Austrii jest również bardzo poważną kwestją międzynarodową i zastanowić się wypada, jakie skutki wywołać może wysunięcie jej na widownię polityczną Europy. Wystarczy nieuprzedzonym okiem rzucić na obecne ugrupowania mocarstw, na zaostrażające się coraz bardziej przeciwieństwa między trójprzymierzem i trójporozumieniem, na niedwuznaczne dążenie Anglii do odosobnienia Niemiec, — by zrozumieć jak małe są szanse urzeczywistnienia pobożnych życzeń pewnych rosyjskich publicystów i odłamów społecznych. Przedewszystkiem Niemcy, nawet za cenę Czech i całej zachodniej Austrii, nie zgodzą się na zwrócenie Francji-Alzacji i Lotaryngji. Prowincje te zbyt są bogate i potrzebne Niemcom, by je pruski orzeł bez walki ze swych szponów wypuścił. Rozszerzenie posiadłości niemieckich kosztem większej części monarchji

austriackiej byłoby świetnym zwycięstwem zaborczego pangermanizmu, inkarnacją śmiałego marzenia zagrzałych imperjalistów niemieckich, chcących panować nad światem. Opanowanie całej środkowej Europy przez Niemcy daje im całkowitą i bezsporną przewagę na kontynencie europejskim, pozwala oddziaływać kulturalnie i ekonomicznie na młodą ludź bałkańską, daje możność ekspansji w kierunku mórz południowych i dalej, dalej... Czyż Anglja i Francja mogłyby się spokojnie przypatrywać takiemu bezprzykładnemu rozrostowi potęgi niemieckiej, zwykłej pochłaniania wszystko, co jej na drodze staje? Przypuśćmy nawet, że Francja zadowolniłaby się rekompensatą w postaci zwrotu prowincji, po 1871 r. zabranych przez Niemcy, ale gdzież rekompensata dla — Anglii?

Zastanawiając się głębiej nad możliwością rozbioru Austrii, niepodobna pominąć pewnej okoliczności ubocznej, lecz nie bez znaczenia. Podczas wykonywania „rozbiorowej“ operacji wśród żarliwych sąsiadów Austrii wszczęłyby się z pewnością takie kłótnie i spory, że karta Europy zmienić by się ostatecznie mogła w sposób zupełnie odmienny od zamierzeń zmian tych inicjatorów.

Postawa i dążenia tych czynników, które w razie projektowanego rozbioru Austrii, mogłyby odegrać mniej lub więcej decydującą rolę, każą wnioskować, że przygotowania do uroczystości pogrzebowych nad mogiłą państwa austriackiego, aczkolwiek dobrze charakteryzujące apetyty niektórych jego sąsiadów, są tylko mrzonkami bez najlżejszego prawdopodobieństwa ich ziszczenia.

B. D.

Łódzkie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

ul. Piotrkowska Nr. 43,

istniejące od roku 1898.

AKTYWA.

Bilans na 1 Stycznia 1914 r.

PASSYWA.

Kasa	—	227,206 64	Kapitał obrotowy: 10 proc., wnioski członk. (1639)	941,700 —
Rachunki bieżące	—	648,950 63	z odpowiedzialn. na R. 9,417,000	
10 proc., wniosek człon. w Bku Central Tow. Wz. Kr.	—	1,000 —	Kapitał zapasowy	—
Papiery publiczne	—	554,904 38	Kapitały specjalne	—
Skup weksli, opatrzonych conajmniej 2 podpisami	—	7,472,009 65	Wkłady	—
Weksle protestowane	—	—	Redyskonto skupionych weksli	—
Skup papierów publ. wylosow. i kuponów	—	851 87	Rachunki spec. T-wa zabezpieczone	—
Rachunki spec., człon. zabezpiecz.	—	1,384,975 48	Korespondenci	—
Korespondenci	—	928,129 58	Procenty niepodniesione od wkładów	—
Nieruchomość T-wa	—	92,394 90	Wnioski członk., podlegające wydaniu	—
Koszty urządzenia	—	7,446 25	Dywidenda i proc., niepodn. od wniosków członk. i fund. rez.	—
Koszty zwrotne	—	12,386 86	Podatki państwowe	—
Koszty handlowe	—	—	Sumy przechodnie	—
Zaliczenia na dok., przyjęte do realizacji	—	81,101 88	Procenty przypadające na rok nast.	—
		11,411,358 07	Zysk za rok 1913	—
				98,067 62
				11,411,358 07

Debet. Rachunek zysków i strat za 1913 r. Credit.

Koszty Handlowe	—	129,500 77	Procenty	—	285,841 06
Podatek przemysłowy: pod. % z zysku	—	9,706 22	Prowizja	—	53,072 07
Koszty urządzenia: odpisano na amortyz	—	1,226 59	Koresp. „Nostro”: zysk na operac. zagr.	—	5,858 89
Nieruchomość T-wa: odpisano na amortyz	—	4,619 75	Banki i mon. zagr.: zysk na kursie	—	297 77
Weksle protestow. odpisano prot. niewykup.	—	61,233 70	Skup pap. wylos. i kup.: zysk na procenty	—	49 79
Papiery publ. własne: strata na kursie	—	2,382 41	Papiery publ. w komis: zysk na operac. komis.	—	1,007 93
Koresp. „Loro”: odpis. dług i korespond	—	142 —	Zwrot sum. odp. na straty: zainkasowano	—	41,857 14
Koresp. „Nostro” 1	—	221 96	Sumy przechodnie: zysk na asek. prem.	—	419 80
Z pozostałości (k. 389. 061. 74 % 209. 033. 40)			Niepodniesiona dywidenda: dywid. z 1902 r.	—	283 78
Rub. 180, 028, 34, wydzielono			Wydatki i dochody z nieruchom. czysty dochód z nieruchom.		873 51
na rzecz kapitału zapasowego: 10 %	—	18,002 83			
„ „ Kasy Przech. Prac. w T-wie	—	3,539 72			
„ „ Rady	—	6,041 82			
„ „ Zarządu	—	18,125 45			
„ „ Dyrektorów biura	—	13,292 —			
„ „ Urzędników	—	22,958 90			
„ „ cele dobroczynne	—	2,000 —			
dla członków niekorzystających z dywidendy	—	1,507 74			
8 % dywidendy dla członków do wypłaty	—	67,648 —			
Na fundusz rezerwy członków:					
1 proc. dodatkowej dywidendy 8456.	—	25,368 —			
2,32 proc. premjum operac. 16,912	—	962 65			
dodatkowo na amortyzację nieruchomości	—	581 28			
Przeniesiono na 1914 rok	—	389,061 74			
					889,061 74

Prezes Zarządu: Albert Jarociński. Członkowie Zarządu

Juljusz Bielszowski, Maks Wilczyński, Buchalter główny: M. Tempelhof. B. M. Perelstein.

ASTHMA BRONCHITIS, DUSZNOŚĆ, ESPIC
Ulzenie i Szybkie wyleczenie za pomocą Cygaretek

W ostatnim terminie 100% zdało

Kursy nauczycielskie, aptekarskie itp.

Z powodu braku miejsc w obecnym, organizujemy drugi komplet. Zapis codziennie od 7—9 wieczór. **kołajewska 61—7.** 679—3

Magazyn konfekcji męskiej, damskiej i dziecięcej

L. KLEJNOTA w Łodzi
ul. Piotrkowska Nr. 99. Filja: Górny Rynek Nr. 2.

WIELKA

Wyprzedaż KONKURENCYJNA różnej garderoby męskiej, damskiej i dziecięcej z najlepszych i najmodniejszych towarów po bardzo niskich cenach.

Poszukuję

zarządu domem mogą złożyć 1500 na wyższą sumę poręczenia. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. T. Ł. w Administracji niniejszego pisma. 4407—0—1

Dr. M. Papierny

Akuszer i specjalista chorób kobiecych
ordyn. warsz. Uniwers. Kliniki
Akuszer
Przyjmuje od 10—11 i od 4 i pół do 6 i pół po poł.
ul. Południowa 23, tel. 16-85

Dr. SAMUEL Liniecki

Choroby wewnętrzne i nerwowe specjal.
(seca, płuc i przemiany materji)
WOLCZANSKA 2, róg Zawadzkiej.
Godz. przyjęć: 8—7 wiecz

Dr. Med.

A. Margolis
JUNIOR

Zielona 6. Tel. 6-13.
Choroby żołądka i kiszki.
przyjmuje od 9—11 rano i od 4—7 po poł. r1—8805

Dr. B. Rejt

SREDNIA № 5. Tel. 33-79
Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyrk lekarska. Leczenie syphilitu Salvarsanem Ehrlich-Hata „606” i „914a (wśródymnie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Gouziny przyjęcie od 11 do 12¹/₂, i od 5—6 do 8—9 wiecz w niedziele od 10—ej do 2—ej po po Dla W. Pań: osobna poczekalnia

Doktor medycyny LEYBERG
Krótka 5, tel. 26-50.

Choroby skóry weneryczne i moczopłciowe 10—1; 6—8. W niedziele i święta od 8—1. Dla Pań 4—6 oddzielna poczekalnia. 10r

Dr. L. Prybulski
powrócił.

POŁUDNIOWA 2. Tel. 18-59
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilitu Salvarsanem „Ehrlich-Hata „606 914” wśródymnie. Leczenie elektrycznością i masażem vibracyjnym
Przyjmuje: enorych od 8—1 rano i od 4—9 po poł. panie od 5—6 po poł Dla pań osobna poczekalnia

Dr. L. Klaczkin

Konstantynowska II.
Syphilitis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz. Dla pań od 4—5 po południu

Doktor med.

Bolesław Kon

powrócił.
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 5b.
nr. telefonu 32-62.
Przyjmuje do 11 rano i 4—7 po p

Doktor W. DUTKIEWICZ

Choroby skórne i weneryczne przeprowadził się, mieszka obecnie **Nawrot Nr. 1.** 9—12 r. i 5—8 pp. Pante od 4—5 pp

Dr. S. Sznitkind
Srednia № 3.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych (stos. 606) i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół ran. 1/2, do 9 wiecz.

Choroby skórne, weneryczne i niemocy płciowej
Dr. Lewkowicz

Leczenie trypra bez szczypania. Tel. 35-4
Przy syphilitis stosowanie prep. „606” i „914”. Leczenie elektrycznością i masażem vibracyjnym.

Konstantynowska 12
onok teatru Selina.
od 9—1 i od 8—8 dla pań od 5—6 w niedziele od 9 do 3. Tel. 35-44
Dla Pań osobna poczekalnia.

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13.

Choroby skórne, weneryczne moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9¹/₂—11 g. rano 5—8 g. popoł. W niedziele święta od 9¹/₂—12 g. ran. Telef. 26-26.

